

Vědci ČZU v Praze apelují na zajištění potravinové bezpečnosti

Praha 7. září 2020 - Koronavirová pandemie má kromě zdravotních následků obrovský dopad na ekonomiku, což je znepokojující zejména pro zemědělskou produkci. Přerušení a ukončení některých výrobních procesů by mohlo zapříčinit fatální nedostatek potravin. Vědci České zemědělské univerzity v Praze na tento fakt upozorňují a připravují projekt, který by mimo jiné pomohl státu s plánováním a zajištěním potravinové bezpečnosti.

Produkce potravin je jednou z oblastí, kde v souvislosti s koronavirovou krizí mohou nastat velké potíže. A právě na tuto problematiku se zaměřuje tým vědců České zemědělské univerzity v Praze, tvořený odborníky napříč jejími všemi fakultami kromě Technické. Garantem projektu je profesor Michal Hejcman z Fakulty životního prostředí, koordinátorem aktivit a výzkumu Dr. Hynek Roubík z Fakulty tropického zemědělství. Vědci varují, že by po případné další vlně nákazy mohly chybět základní potraviny jako mouka, máslo nebo maso. Apelují na zvýšení hmotných rezerv státu, které v současné době nelze považovat za dostatečné. Jako příklad uvádějí Izrael.

„Je nutné se inspirovat u zemí, které se s výpadky potýkají častěji, a proto jsou schopné se i pružněji adaptovat na krizi. Tak se tomu děje i v Izraeli, kde nyní navyšují zásoby potravin,“ říká profesor Hejcman.

„V případě České republiky asi zatím nemůžeme mluvit o potravinové soběstačnosti, zato potravinová bezpečnost je na pořadu dne. Je nezbytné plánovat, co bychom měli udělat, pokud nám nějaká produkce vypadne. Musíme na to být připraveni,“ upozorňuje Dr. Roubík.

Pandemie se letos projevila mj. nedostatkem pracovních sil v zemědělství. Karanténní opatření ale mohou vyvolat i jiné velké problémy. Například uzavření chemických závodů na výrobu hnojiv. *„Současná zemědělská produkce je z 60 procent závislá na hnojivech. Takový výpadek by pak u produkce obilovin znamenal právě šedesátiprocentní snížení,“* varuje profesor Hejcman a připomíná, že ekologické zemědělství nemůže zajistit dostatek potravin pro všechny a bez minerálních hnojiv se v současné době prostě neobejdeme. Většina agrochemikálií se přitom vyrábí v Číně, takže katastrofický scénář hrozil už na počátku epidemie. Pokud by došlo k zavření těchto provozů, mohl by nastat obrovský problém. Proto by podle univerzitních vědců Evropská unie měla více podporovat návrat některých klíčových výrobních kapacit zpět do Evropy.

Většina lidí si ani neuvědomuje, že pandemie může ohrozit potravinovou bezpečnost a že potravinovým nedostatkem může být silně ohrožena celá Evropa. Co bychom měli dělat, abychom potravinovou bezpečnost zvýšili? *„Česká republika dlouhodobě nezažila žádný hladomor, ale je třeba přehodnotit politiku zásob, hmotných rezerv a vůbec připravenost státu na potravinovou nedostatečnost. Většina lidí si vůbec neumí představit, co všechno to obnáší,“* říká profesor Michal Hejcman.

Česká zemědělská univerzita v Praze se problematikou potravinové soběstačnosti zabývá dlouhodobě, a to u nás i ve světě. Na Fakultě tropického zemědělství funguje Food Security Research Group, která se zabývá aspekty potravinové bezpečnosti v rozvojovém světě. *„Uvědomujeme si, že často jsou hladem nejvíce postiženi chudí obyvatelé ve venkovských oblastech rozvojových zemí. Proto naše univerzita každoročně realizuje řadu rozvojových projektů ve světě, kde se snaží tyto problémy řešit,“* říká profesor Jan Banout, děkan Fakulty tropického zemědělství.

TISKOVÁ ZPRÁVA

Univerzita plná života

Na Fakultě agrobiologie, potravinářských a přírodních zdrojů má už brzy díky prestižnímu grantu výzvy ERA Chairs vzniknout interdisciplinární Centrum excelence pokročilých potravinářských technologií, zaměřené na udržitelnou produkci kvalitních a bezpečných potravin, zejména regionálních. „*Současná pandemie nám dokazuje, jak křehký je náš ekonomický, ale i sociální či zemědělský systém. Je stále jasnější, že se musíme zaměřit na regionální produkci potravin,*“ upozorňuje docent Pavel Klouček, vedoucí katedry kvality a bezpečnosti potravin a jeden z navrhovatelů projektu.

Česká zemědělská univerzita v Praze

ČZU je čtvrtou až pátou největší univerzitou v ČR. Spojuje v sobě stodesetiletou tradici s nejmodernějšími technologiemi, progresivní vědou a výzkumem v oblasti zemědělství a lesnictví, ekologie a životního prostředí, technologií a techniky, ekonomie a managementu. Moderně vybavené laboratoře se špičkovým zázemím, včetně školních podniků, umožňují vynikající vzdělávání s možností osobního růstu, včetně zapojení do vědeckých projektů doma i v zahraničí. ČZU zajišťuje kompletní vysokoškolské studium, letní školy, speciální kurzy, univerzitu třetího věku. Podle mezinárodních žebříčků univerzita patří k nejlepším 3 procentům na světě. V roce 2019 se ČZU se stala 31. nejekologičtější univerzitou na světě díky umístění v žebříčku UI Green Metric World University Rankings. V žebříčku Times Higher Education World University Ranking se v roce 2019 umístila na 801.– 900. místě na světě a na 4. místě ze 14 hodnocených českých univerzit.

Kontakt pro novináře:

Karla Mráčková, tisková mluvčí ČZU, +420 603 203 703; mrackovak@rektorat.czu.cz